

CONCURSUL „POVESTIRI S.F.”

Ediția a II-a 2013

„ Literatura generală pune în evidență idei despre lume, *SF*-ul construiește lumi pentru idei. Lumea ideilor este mai cuprinzătoare decât lumea. ”- Câteva propoziții despre S.F. din cartea „ Planetarium ”, autor Cristian Tudor Popescu.

Pornind de la lectura cărții, propunem tinerilor talentați un concurs de povestiri de anticipație.

Criteriile pentru lucrări :

I. Condiții privind redactarea lucrărilor:

- format A4, o singură parte, la un rând, cu margini egale de 20 mm, text aliniat „ justified ”, cu semne diacritice, în WORD 2003;
- titlul scris cu majuscule Arial 14 Bold, centrat;
- la două rânduri de titlu se va scrie pseudonimul literar ales;
- la două rânduri de pseudonim se va începe scrierea lucrării, Word Times New Roman 12;
- lucrarea va avea minim 1 pagină și maxim 3 pagini .

II. Condiții privind prezentarea lucrărilor:

- elevii vor preda lucrările juriului în perioada 15–22 martie 2013, premergătoare Săptămânii „Să știi mai multe, să fii mai bun!” 1-5 aprilie 2013;
- fiecare concurent va avea în plicuri identice sigilate numele real și pseudonimul literar ales pentru obiectivitatea jurizării;
- în data de 4 aprilie 2013 juriul va premia povestirile clasate pe primele 3 locuri, în prezența unui invitat de onoare al concursului;
- povestirile vor fi publicate în revista de fizică „Evrika” prin amabilitatea colectivului de redacție, profesor Emilian Micu, și vor apare pe site-ul Colegiului Economic Virgil Madgearu în cadrul unui concurs al cititorilor „Povestirea cititorilor”;
- revista magazin „Terra” va publica, de asemeni, lista câștigătorilor acestui concurs.

III. Condiții privind criteriile literare:

- în redactarea lucrării este posibilă aplicarea imaginației creative utilizând de exemplu efectul științei imaginate, efectul imaginat al științei actuale, efectul științei și al tehnologiei asupra unor societăți imaginate, efectul tehnologiei imaginate asupra unui individ.

- orientativ, temele ce pot fi alese, sunt: invazie extraterestră, inteligență extraterestră, astrobiologia, biologie sintetică, biorobotica, comic science fiction, revolta cibernetică, viață extraterestră, nemurire, multivers, univers paralel, existența plană, romantism planetar, iubiri imposibile, utopie, roboți, muzică spațială, spațiu cibernetice, călătorii în timp, călătorii extraterestre, computere, guvernarea Universului, guvern mondial în științifico-fantastic, colonizare cosmică, hiperspațiu, istorie alternativă, opere spațiale, pământul gol, planuri de existență, știință fantastică, utopie, western științifico-fantastic, spy-fi (spionaj științifico-fantastic), edisonade (termenul provine de la numele inventatorului Thomas Alva Edison-povestiri despre invenții și inventatori), arta științifico-fantastic, lumi dispărute.

Scurt istoric al literaturii S.F.

Povestirile despre “călătoriile spațiale” sunt surprinzător de vechi.

Prima este cea a unui scriitor grec din secolul I e.n., **Lucian din Samosata**, a cărui “**Istorie adevărată**” descrie o călătorie spre Lună. Practic, este o comedie fantastică, ce avea mai degrabă intenția de a distra cititorul decât de a-l face să creadă în realitatea călătoriei sau a mediului prietenos de pe Lună.

Cam același lucru se poate spune și despre două opere clasice franceze, “**Istoria lumii**” (1657) a lui **Cyrano de Bergerac** și “**Micromegas**” a lui **Voltaire**, care descrie prima vizită pe Pământ a unui extraterestru. Alte opere literare clasice considerate predecesoare ale celor științifico-fantastice, sunt “**Călătoriile lui Gulliver**” (1726) ale lui **Jonathan Swift** și mai convingătoarea “**Noua Atlantidă**” (1626) a lui **Francis Bacon**. Bacon a fost un personaj important în istoria științei și “Noua Atlantidă” este probabil prima Utopie științifică, descriind cu entuziasm o societate dedicată cercetării și “producerii de mari și minunate lucrări pentru beneficiul oamenilor”.

Însă prima lucrare cu adevărat științifico-fantastică general acceptată este “**Frankenstein**” (1818). Autoarea acesteia, **Mary Shelley**, era soția de 19 ani a marelui poet romantic P. B. Shelley și inspirația i-a venit în vis, după ce ea, Shelley și Lordul Byron conveniseră să scrie povești cu fantome, în competiție unul cu celălalt. Povestirea lui Mary a devenit un adevărat roman, de o putere captivantă, în care descria felul în care Victor Frankenstein își utilizează cunoștințele anatomice și chirurgicale pentru a crea o ființă vie din diferite resturi umane – dar este apoi îngrozit de “monstrul” pe care-l crease. În realitate, respingerea este cea care transformă creatura într-un dușman al rasei umane, hotărât să se răzbune pe creatorul său. “Frankenstein” a avut o influență imensă, devenind un fel de mit modern pe care fiecare generație îl prelucrează în cărți și în filme, cu continuări și versiuni modernizate. Printre alte lucruri, acesta a introdus *două teme* care vor apărea frecvent în literatura SF – *riscurile progresului științific*, mai ales în domeniile care implică “amestecul” în ordinea firească și *mutilarea cauzată de “omul de știință nebun”*, care este obsedat de cercetările sale încât pierde simțul oricăror valori umane.

Autori clasici, ca **Edgar Allan Poe**, au publicat ocazional literatură științifico-fantastică, dar primul care a scris-o cu regularitate a fost **Jules Verne**. El a fost primul la care explicația științifică ocupa o parte importantă din povestire, abundând în detalii tehnice. **H. G. Wells** a fost însă un scriitor și mai important și “povestirile sale științifice” au avut o influență mult mai profundă. Datorită cunoștințelor sale științifice, scrierile lui

Wells au o oarecare credibilitate și subiectele sale aveau să devină subiecte standard ale literaturii SF: *călătoria în timp* (“**Mașina timpului**” – 1895), *invizibilitatea* (“**Omul invizibil**” – 1897), *invazia extraterestrelor pe Pământ* (“**Războiul lumilor**” – 1898), *supraoamenii* (“**Hrana zeilor**” – 1904) și *distrugerea civilizației, crearea unei noi ordini sociale și călătoria în spațiu* (“**Forma lucrurilor ce vor fi**” – 1933). Multe povestiri scurte ale lui Wells, scrise în anii 1890, au devenit opere clasice științifico-fantastice.

Dar epoca de aur a povestirilor scurte au fost anii 1920 și 1930, mai ales datorită revistelor americane “*Amazing Stories*”, a lui **Hugo Gernsback** și “*Astounding Science Fiction*”, a lui **John W. Campbell Jr.** În aceste reviste a apărut de fapt pentru prima dată termenul de “științifico-fantastic”. Revistele erau de duzină, cu lecturi ușoare, fără valoare; ele includeau însă autori importanți cum ar fi **Isaac Asimov**, **Robert A.**

Heinlein, **Glifford D. Simak** și **A. E. van Vogt**. Stilul SF american, numit adeseori “operă spațială”, era ingenios din punct de vedere tehnic, plasat aproape întotdeauna în imperii galactice îndepărtate și implica numeroase călătorii spațiale și multă acțiune. Acesta e genul de literatură SF care se bucura de un public larg. Scriitorii britanici de SF din acea perioadă erau mai “filozofici”. O lucrare britanică a fost privită ca operă literară clasică de satiră aproape din momentul publicării, 1932. Romanul lui **Aldous Huxley**, “**Brave New World**”, nu este întotdeauna privit ca lucrare științifico-fantastică, deși tema acestuia este o societate viitoare modelată de evoluțiile deja vizibile ale secolului XX. *Falsa sau anti-utopia (distopia)* a devenit astfel o altă temă favorită a operelor SF, scrise adesea pentru a atenționa publicul asupra evoluțiilor periculoase din lumea reală.

După al doilea război mondial, literatura SF a pătruns în publicarea cărților destinate publicului larg. Această tendință a devenit posibilă prin producerea cărților broșate ieftine și a fost susținută de faptul că cititorii conștientizau că tehnologia era pe cale de a remodela lumea. Scriitorii consacrați, ca **Asimov**, și-au grupat întâi povestirile în romane – celebra sa carte “**Fundația**” (1951) a fost una dintre acestea – înainte de a începe să scrie romane de sine stătătoare. În anii 1950, acestor scriitori americani li s-a alăturat o nouă generație, printre care **Ray Bradbury**, **James Blish**, **Robert Silverberg**, **Poul Anderson**, **Robert Pohl** și **Cyril M. Cornbluth**. Omologii lor britanici erau **Arthur C. Clarke** și **Brian Aldiss**. În anii 1960, aventura spațială captiva încă mulți cititori. Unii autori abordaseră alte direcții, mult mai sofisticate. Una dintre acestea era *existența lumilor alternative sau paralele*. Gustul pentru fantastic a devenit tot mai pregnant printre cititorii din anii 1970 și 1980, iar distincția dintre fantezie și științifico-fantastic era foarte greu de menținut. Două evenimente ale secolului XX au făcut din literatura SF un sistem de referință pentru generațiile următoare: explozia primei bombe atomice (1945) și primii pași umani pe Lună (20 iulie 1969). *Energia atomică (inclusiv bombele atomice)*, *sateliții geostaționari*, *robotica și călătoriile în spațiu* au fost două dintre subiectele majore ale literaturii SF încă de la începuturile ei, cu mult înainte ca ele să intre în categoria realizărilor științei și tehnicii.

Secolul XXI ni se înfățișează în forma actuală în mare parte datorită faptului că povestirile inteligente ale autorilor de SF au pătruns în mințile și inimile făpturilor raționale pământene (cunoscute și sub numele de “rasa umană”), convingând că omul de pe întreaga planetă are nevoie de un ajutor de nădejde, temperând grupuri prea grăbite ale societății umane și atrăgând atenția că mecanismele lui Homo Sapiens pot fi și ele supuse greșelii. Faptul că SF-ul a avut o influență remarcabilă în evoluția umană este de necontestat. De aceea, literatura Science-Fiction se va dovedi a fi unul dintre servitorii cel

mai credincioși și probabil cei mai eficienți al singurei forme protoplasmice raționale din sistemul planetar al stelei numită Soare: omul...

Literatura română științifico-fantastică este reprezentată de autori importanți cum ar fi Gheorghe Apostol, Ovidiu Crohmălniceanu, Horia Aramă, Ion Hobana, Cristian Tudor Popescu, Alexandru Mironov, Vladimir Colin, Florin Manolescu.

Premiul literar actual acordat de criticii români de specialitate prozei SF este Romcon.

Premiile literare actuale cele mai prestigioase pentru literatură S.F. sunt premiile americane-premiile Hugo, ce se acordă anual la fiecare convenție Worldcon, premiile europene acordate anual la fiecare convenție Eurocon și premiile acordate de către criticii de specialitate premiile Nebula.

Revistele actuale românești de science-fiction cele mai cunoscute sunt Helion, Nautilus, Gazeta SF, Anticipația, Revista Societății Române de SF și Fantasy (SRSFF).

Revistele actuale americane de science-fiction cele mai cunoscute sunt Analog Science Fiction and Fact, Asimov,s Science Fiction, Orion,s Child Science Fiction & Fantasy Magazine, Planet Magazine, The Magazine of Fantasy & Science Fiction, The Future Fire, InterGalactic Medicine Show, Scifidimensions, Locus, SF Signal și revistele actuale britanice de SF sunt Black Static, Interzone, Jupiter, Midnight Street, Murky Depths, Postscripts.

TEME CELEBRE S.F.

LUMILE DISPĂRUTE

Reprezintă o temă de tip romantic, presupunând, din partea cititorilor, adeziune pentru lumile ficționale ce vorbesc despre un trecut fabulos, precum și gustul pentru aventură. Cel mai frecvent utilizat este, fără îndoială, motivul Atlantidei. Din vremea în care Platon a pus în valoare acest mit (în celebrele sale dialoguri “Kritias” și “Timaios”) s-au scris peste 12.000 de lucrări științifice și un număr aproape egal de opere literare, care au încercat să elucideze misterul continentului (insulei) scufundat(e) și pe acela al civilizației sale dispărute.

Alți autori care au tratat această temă sunt Jules Verne (în “20.000 de leghe sub mări”, căpitanul Nemo îi prezintă profesorului Arronax ruinele Atlantidei, situate pe fundul oceanului), pe H.G. Wells, care-și trimite eroul, cu ajutorul unui batiscaf, “În abis”(1896), pe urmele celebrei cetăți, locuite de ființe fosforescente, cu ochi pendunculăți, pe Arthur Conan Doyle care procedează în același mod cu personajul său dr. Maracot, locul de scufundare al acestuia fiind în sud-vestul Insulelor Canare (atacat de doi monștri acvaici, Maracot și însoțitorii săi sunt salvați de urmașii atlanților, tânăra atlantă Mona îndrăgostindu-se de zoologul Headley).

Interesante sunt, de asemenea, romanele “Atlantida”, scris de Pierre Benoit (personajele sunt expediate într-o Atlantidă terestră, situată în munții africani Atlas) și “Ultimul om din Atlantida”(1926) al lui Al. Beleaev, al cărui personaj, bancherul american Henry Solly, reușește să descopere, după cinci ani de eforturi susținute, ruinele insulei mitice în zona Insulelor Azore și aduce la suprafață “cărțile de bronz” ale istoriei atlante, după care profesorul Larison reface povestea scufundării acesteia. În literatura SF românească, Victor Kernbach este singurul scriitor care s-a încumetat să abordeze această temă sub forma unui roman – “Luntrea sublimă”(1968).

Atlantida este o temă fascinantă pentru creatorii de SF, datorită ideii de civilizație avansată pe care o incumbă. Mirajul unei lumi care s-a salvat de la moartea catastrofică prin propriile-i forțe și care ar putea să sprijine, cu multimilenara-i înțelepciune, progresul civilizației contemporane reușește încă să capteze interesul cititorilor. Căutarea, aventura maritimă și exotismul călătoriilor îi sporește interesul și o menține viabilă.

Lumile dispărute constituie o temă cu fațete multiple. Pentru că, în acest caz, nu numai civilizația este aceea care stârnește curiozitatea, ci și primitivismul, sălbăticia hiperbolizată a epocilor străvechi, nevăzute nicicând de ochiul omenesc, ci numai intuite din rămășițele descoperite, întâmplător, ici și colo, prin șantierele arheologice sau prin minele de cărbuni. Aventurile în pre-Istorie se pot dovedi la fel de captivante ca și cele de pe alte planete...

Nikitin, personajul lui Ivan Efremov din nuvela “Umbra trecutului”, este un vânător de imagini ale trecutului, înregistrate, ca pe o placă fotografică, pe suprafețele de bitum ale erelor preistorice: pe suprafața unui lac, acesta vede imaginea unui imens Tyranosaurus Rex; într-o peșteră ruptă în inima muntelui, pe aceea a unui om primitiv încălzindu-se lângă un foc; în cușma unor dealuri din apropierea taigalei, superba imagine a unui țârm de mare siluriană și, într-o mină de cărbuni, reușește, finalmente, să fotografieze o ființă pe jumătate reptilă, pe jumătate om.

Jules Verne însuși își pigmentează interesantul roman “O călătorie spre centrul Pământului”(1864) cu o astfel de lume dispărută: profesorul Otto Lindebrock și însoțitorii săi descoperă pe țărmurile unei mări subterane fragmente din Mezozoic, în care, printre ciuperci de dimensiunea unor copaci, oameni primitivi de talie uriașă își conduc turmele de saurieni ierbivori, asemenea unor ciobani actuali, doar cu ajutorul unor simple bâte.

Alteori, lumea dispărută este situată la suprafață, dar izolată de restul lumii civilizate, prin zone sălbatice, aparent imposibil de străbătut, sau de nesfârșirea mărilor și oceanelor. “O lume dispărută” (1912) a lui A.C. Doyle, prima dintre aventurile profesorului Challenger, este situată în inima Americii de Sud, undeva în podișul Mato-Grosso, fiind despărțită de acesta printr-o prăpastie adâncă, pe care personajele romanului reușesc s-o treacă, ajutați de întâmplarea care face ca un copac uriaș să se prăbușească de-a latul ei, servindu-le drept pod. Este o secvență din Pleistocen, care a supraviețuit intactă, lăsându-se pradă privilor admirative ale profesorilor Challenger și Summerlee, gata să-și sacrifice viața pentru a putea studia minunile de aici.

“Tărâmul uitat de timp”(1924) al lui E.R. Burroughs se găsește pe o insulă pierdută în imensitatea oceanului, unde ajung, fără voie, pasagerii-prizonieri ai unui submarin german și echipajul acestuia, în primul război mondial. Aventura în pre-Istorie se derulează conform canoanelor, supraviețuitorii reușind să fugă exact în momentul în care minunile florei și faunei din alte epoci geologice se scufundă odată cu insula, ca urmare a activității vulcanice.

Caracteristicile lumii dispărute sunt, în linii mari, aceleași în toate operele: se află situată într-un loc greu accesibil (în creierul munților, în junglă, pe insule necunoscute); este descoperită întâmplător, fie ca urmare a experienței directe, fie urmând instrucțiunile altora, care nu s-au mai întors (vezi cazul lui Challenger sau al prof. Lindebrock); oferă celor care au curajul să se aventureze în inima ei aventuri greu de imaginat și amintiri uluitoare; după descoperire, devine din nou inaccesibilă, fie din cauza distanței enorme ce-o separă de civilizație, fie din cauză că este distrusă de un cataclism (vezi cazul lumii pierdute în imensitatea podișului Mato-Grosso sau al insulei lui Burroughs); dovezile despre existența ei sunt pierdute din greșeală, din întâmplare sau intenționat, nereușind să ajungă în lumea civilizată, pentru a o convinge de existența ei (vezi modul cum evadează din colivie, în ultima clipă, chiar din sala de conferințe, puiul de pterodactyl adus de profesorul Challenger ca dovadă a descoperirii făcute); eroii care reușesc să revină din spectaculoasa aventură sunt tratați drept mincinoși, exaltați, aiuriți sau visători incurabili.

COLONIZAREA COSMICĂ

Este temă modernă, devenită accesibilă datorită primelor zboruri reale în spațiul cosmic și pe Lună. Imaginația scriitorilor, stârnită încă din secolele trecute (când, datorită lunetelor și telescoapelor, solul lunar și cel marțian se apropiase de ochii oamenilor suficient pentru a face să apară în ei fermentul visului), a început să conceapă vaste proiecte de transformare în colonii terestre a planetelor sistemului solar, apoi chiar și a altora mai îndepărtate și, în fine, a întregii Galaxii.

Atunci când condițiile o permit, colonizarea se face în mod direct, fără a impune existența unor proiecte de inginerie planetară. Cosmonauții lui Bradbury, din “Cronici marțiene” (1946-1950), descoperă pe Marte o civilizație în declin, la a cărei exterminare

contribuie din plin microbii unei boli terestre. Colonizarea se realizează rapid, oamenii ocupând, pur și simplu, arealele locuibile părăsite de marțieni.

De cele mai multe ori însă colonizarea înseamnă terraformare, adică transformarea planetei străine într-una cu climat și condiții de viață asemănătoare celor terestre. “În ‘‘Calea marțiană’’, Isaac Asimov imaginează o societate umană aflată de mai multe generații pe Marte, care încearcă să-și obțină independența față de Terra prin aducerea unor meteoriți de gheață la suprafața planetei roșii, pentru a căpăta astfel apă, folosită ca monedă de schimb și ca element de constrângere în relațiile cu Pământul.

John Varley, într-o altă celebră nuvelă ‘‘În palatul regilor marțieni’’, propune un model inedit de terraformare, la care participă (pe lângă astronauții coloniști de pe astronava ‘‘Burroughs’’) însăși planeta Marte, care are un ciclu de anotimpuri uriaș, de circa 12.000 de ani tereștri. Întâmplarea face ca expediția lor să pornească chiar la începutul verii, moment în care natura prinde să se dezvolte cu o frenezie uluitoare, dezvăluind ochilor lor uluiți o vegetație extraordinară, modificată genetic, care continuă să îndeplinească, la mai multe zeci de milenii de la dispariția stăpânilor de odinioară, ordinele menite să reclădească structura vieții în noul anotimp.

Proiecte de colonizări, realizate cu specialiștii în astronautică și în astronomie, transformate apoi în opere literare, întreprind și Gregory Benford alături de David Brin, în cunoscutul roman ‘‘Inima cometei’’, unde asistăm la colonizarea cometei Halley, precum și Kim Stanley Robinson în ‘‘Marte-roșu’’, ‘‘Marte-verde’’ și ‘‘Marte-albastru’’, ciclu în care este vizată din nou planeta Marte, într-un proiect ambițios, menit să reducă populația Terrei cu peste 2 milioane de locuitori.

De aici și până la colonizarea completă a Galaxiei nu mai este decât un pas. Pe care îl face, cu ‘‘timiditate’’, Alexei Panshin în romanul ‘‘Ritual de trecere’’, în care aflăm despre cele 100 de colonii umane, scăpate din protectoratul planetei-mamă, în urma unui cataclism nuclear care distrusese Terra. Planetele-colonii sunt utilizate de navele-colonii supraviețuitoare drept poligoane pentru testarea calităților umane ale descendenților, în vederea admiterii lor ca maturi, în conducerea microsocietăților formate la bord.

Adevărații titani ai colonizării Galaxiei rămân însă Isaac Asimov și Frank Herbert. Primul conturează în ciclul ‘‘Fundației’’, iar cel de-al doilea în ciclul ‘‘Dune’’ granițele unor imense Imperii umane, ale căror origini s-au pierdut în negura timpurilor și a spațiului. Trantor și, respectiv, Arrakis, capitalele celor două Imperii Galactice, reprezintă simbolurile nelimitării la care este blestemată condiția umană.

Galaxia însăși se va dovedi, curând, prea mărunță pentru visurile expansiunii umane. A.E. van Vogt, în romanul ‘‘Star Cluster’’, își proiectează conflictele stelare, dintre nava cosmică omonimă și coloniile terestre scăpate de sub tutelă, într-un spațiu pustiu, aflat dincolo de fruntariile galactice. Clifford D. Simak își trimite și el personajele pământene, însoțite de ‘‘inginerii de metal’’, în romanul ‘‘Inginerii Cosmosului’’, pe o planetă situată în afara Galaxiei, în căutare de ajutoare pentru a-i înfrunta pe dușmanii ET, care și-au propus să distrugă Galaxia noastră.

IUBIRI IMPOSIBILE

Este una din temele împrumutate din literatura main-stream. Dacă cititorul trăiește în secolul XIX, în mod evident, viitorul pe care și-l imaginează trebuie să semene cu anticipațiile verniene sau cu cele propuse de Robida. Și atunci personajele unui viitor

supus mecanizării și cibernetizării (așa cum era închipuit acest proces la final de veac XIX) își vor dori un alt model de femeie ideală. Un model care să fie mai puțin inconstant decât prototipul său natural, care să aibă permanent grația, frumusețea și delicatețea pe care le pot conferi docilitatea și eternitatea unui mecanism. A unui android, spre exemplu. O femeie cum numai în vis ți-ai putea închipui, ieșită din mâinile unui vrăjitor al științei de talia lui Edison și pe care, cu intuiția sa remarcabilă, Villiers de L'Isle Adam a numit-o "Viitoarea Evă" (1886). Andreida Halady este construită din mecanisme foarte delicate și e pusă în mișcare de fluidul vital al oricărui aparat obișnuit din zilele noastre – curentul electric. Ea râde, cântă și dansează cu o grație care-l extaziază pe stăpânul ei, lordul Ewald. Este capabilă să întrețină conversații inteligente, cu ajutorul unor benzi de memorie (un fel de cartele perforate) ce activează un fonograf ascuns în interior. Având o splendidă carnație artificială, o fire liniștită și visătoare, un mister tandru, dar de nepătruns pentru mintea umană (într-un final, cititorul află că Halady nu este, totuși, un simplu android, deoarece umanitatea ei provine din contopirea complexității aparatului cu spiritul unei femei decedate cu mult timp în urmă), Halady se dovedește a fi femeia visurilor lordului, care trăiește izolat în apartamentele subterane ale castelului său, împreună cu sclava sa artificială.

Povestea de dragoste a lui Georges Danby din nuvela "Septembrie avea 30 de zile" a lui R.F. Young, mărunț funcționar al societății americane de la sfârșitul secolului XX, cu o căsnicie ratată din cauza unei soție vulgar-materialiste și a vieții insipide pe care este obligat să o ducă, este oarecum asemănătoare cu aceea a lordului Ewald. Numai că andreida sa, domnișoara Jones, nu este un unicat, așa cum era Halady, ci un banal robot de serie mică, ieșit din uzul curent de mai bine de un deceniu, o mașină umanoidă bună la toate în gospodărie: domnișoara Jones știe să gătească, să coasă, să spele vasele, să facă ordine și poate sluji și ca învățătoare pentru fiul său Billy. În rest, funcționează asemenea andreidei concepute de Edison, cu motorașe interioare puse în mișcare de curentul electric, cu bănci de memorie ce-i asigură posibilitatea dialogării cu stăpânii, cu un mic buton ascuns în spatele urechii, care o scoate din funcțiune ori de câte ori nu mai este nevoie de prezența ei. Danby este îndrăgostit în subconștient de felul în care se mișcă domnișoara Jones, de felul în care recită versurile nemuritoare ale lui Shakespeare, din scena balconului, de prospețimea surâsului ei matinal și de candoarea cu care se miră la contactul cu situații brutale, ce aparțin unei lumi mult prea dure pentru a putea fi înțeleasă de ea. Relația lor este imposibilă, sortită din start eșecului, întrucât lumea copilăriei în care copilul Danby este îndrăgostit în secret de tânăra sa învățătoare (atât de asemănătoare domnișoarei Jones) nu mai există demult. Maturul Danby se vede nevoit să o restituie magazinului de unde a cumpărat-o, la presiunile exercitate asupra sa de soție și de Billy. Îi va rămâne însă, pentru totdeauna, ascuns într-un colț al sufletului, dorul după visul copilăriei fericite, după acel septembrie luminos, în care moare aproape insesizabil vara, în clinchet de clopoțel.

Alteori, iubirea imposibilă aduce la suprafața conștiinței ființa moartă a iubitei și o materializează într-un corp F. Kris Kelvin, personajul principal din romanul "Solaris" al lui S. Lem, își trăiește coșmarul și fericirea la bordul stației orbitale ce gravitează în jurul uriașei planete Solaris, din sistemul Alfa Vărsător. Noua Harey este o entitate aidoma ființei din trecutul său îndepărtat în timp și în spațiu. Și, totuși, este o făptură stranie, formată nu din nucleole și electronii obișnuiți pentru orice structură biologică normală, ci din neutrini. Solaris, planeta-ocean înzestrată cu stranii puteri parapsihologice, a copiat

imaginea descoperită în subconștientul lui Kelvin și i-a pus-o în față, pentru a-l urmări reacțiile umane. Nu mai este vorba de iubirea tandră de odinioară, ci de o atracție fără nume, pe care aceasta o resimte față de el, atracție care o determină să distrugă uși blindate și chiar săucidă numai pentru a se găsi, permanent, în preajma sa. O iubire fără margini și fără sfârșit, deoarece, ori de câte ori reușește s-o îndepărteze de lângă sine, de fiecare dată Kelvin se trezește cu o nouă Harey alături, care nu-și amintește nimic din experiența celei care a precedat-o.

Și tot imposibile sunt și iubirile ce au la bază un act de chirurgie temporală. Imposibile, deși uneori par atât de aproape de îndeplinire. Eroul lui Poul Anderson din "Patrula timpului" se îndrăgostește de o femeie aparținând unui timp revolut și cunoscându-i viitorul (propriul său trecut, de fapt), încearcă s-o salveze de moartea care o pândește într-o noapte de bombardament, în anul 1945. Obținând asentimentul danezienilor (o populație umană aparținând viitorului îndepărtat, care stăpânește culoarele Timpului și are grijă să păstreze normalitatea curgerii acestuia), o smulge din mijlocul exploziilor, cu puțin înainte de clipa morții, și o duce în liniștitul an 1850, unde se căsătorește. Ea nu va păstra nici o amintire anterioară, integrându-se perfect în epocă, dar el știe că unda Timpului, care a fost grav tulburată în viitorul acelei epoci, de gestul său, va repercuta spre trecut și-i va distruge planurile, restabilind, cândva, ordinea firească. În care ea va muri în cursul unui bombardament...

În "Dansatoarea din Atlantida" (1972), scris de același P. Anderson, americanul aspirat de o vultură a Timpului de pe puntea unui pachet modern este azvârlit într-un trecut cvasimitic, în legendara Atlantidă. Aici, se îndrăgostește de o tânără preoteasă a lui Poseidon, zeul suprem al atlantiților. Eroul se întâlnește, în simultaneitate, și cu iubita sa, vrăjitoarea ajunsă femeie matură (după anterioara plecare) și care-l așteptase să revină vreme de trei decenii, precum și cu foarte tânără preoteasă (ipostaza anterioară a celeilalte) care abia atunci îl cunoaște și, conform istoriei deja petrecute, se îndrăgostește de el. Două ipostaze ale aceleiași femei, îndrăgostite de același bărbat... Un bărbat care nu poate să rămână în acel timp, un timp în care a descoperit iubirea și a participat la marile evenimente ale istoriei mitologice (scufundarea Atlantidei, printre altele), deoarece bucla temporală îl readuce, printr-o mișcare sinusoidală, înapoi în timpul său. Alături de o soție, cu care descoperă că nu mai are nimic în comun. În acel timp din care o altă vultură îl va smulge, într-o bună zi. Știe acest lucru foarte exact. Și așteaptă...

Aceeași ipostază inedită, numai că dintr-o altă perspectivă, cunoaște și Richard Collier, personajul lui Richard Mattheson din romanul "Undeva, cândva". Bolnav de cancer și la un pas de moarte, Collier ajunge într-un hotel situat pe țărmul oceanului. Aici, descoperă un tablou al unei actrițe ce a trăit la începutul secolului XX și a cărei figură i se pare extraordinar de familiară. Studiind cărțile scrise despre viața ei și frunzărind actele din acea perioadă ale hotelului, ajunge la incredibila concluzie că un anume Richard Collier a întâlnit-o pe Elisa McKenna în acel hotel și a înfiripat cu aceasta o fascinantă idilă. Printr-un extraordinar exercițiu de voință, în manieră yoghină, reușește să rupă țesătura Timpului și să ajungă în hotel chiar în clipa în care, în urmă cu aproape 70 de ani, actrița sosește să susțină o reprezentație. Nu, nu s-a înșelat: a mai fost aici și a avut o poveste de dragoste cu domnișoara McKenna. Istoria se repetă și, când este gata să spere că va reuși să se fixeze definitiv în acest timp, bucla temporală îl smulge din acel punct și îl azvârle înapoi, în deceniul al VII-lea, bolnav de cancer și cu o amintire nebuloasă din adolescență când, la balul de terminare a liceului, a zărit-o pe bătrâna

actriță, o doamnă încă frumoasă și demnă, invitată de onoare din partea conducerii școlii, cum l-a fixat cu o intensitate uluitoare a privirii, cerându-i parcă să-și reamintească un trecut din care nu făcuse niciodată parte. Richard Collier nu va muri niciodată. Undeva, există o buclă temporală, pe care voința sa uriașă a creat-o în fluxul linear al timpului, o buclă ce-l va conduce etern în trecut, spre frumoasa și gingașa Elisa, în brațele unei iubiri imposibile.